

קיימת אגדה כאילו היה בכר אדם עשיר מלידה, וכי אחרי המלחמה פשוט המשיך במקום שהפסיק עם גיוסו. אגדה זו נוצרה כדי לחפות על תעלומת עושרו של בכר כיום. אין בה שמץ של אמת. עד המלחמה לא היה בכר עשיר, או אפילו אמיד.

קורט אנדריאס ארנסט בכר הוא בנו של סוחר קטן מהאמבורג, וכמו אדולף אייכמן גדל במשפחה זעיר-בורגנית. בהיותו בן 15 נשלח לעבוד כשוליה בבית-מיסחר לתבואות. הוא בלט בכשרונותיו, והתקדם יפה במקצועו. בשנת 1939 היה פקיד ראשי בבית-מסחר חשוב. כשיצא מבית-הסוהר, לא היתה לו פרוטה. הוא כתב מכתב לרודולף קסטנר בישראל, שאיל אם אינו יכול לספק לו סיגריות אמריקאיות. בפידיון העיסקה רצה לתקן לפחות את גג ביתו. לא ידוע אם קסטנר שלח לו את הסחורה המבוקשת.

אך ידוע כי בכר חי בפנסיון קטן, וכי לא יכול היה לשלם את שכר-החדר. נצטבר חוב. יום אחד יצא לנסיעה — וכשחזר, לא זו בלבד ששילם את החוב, אלא, לדברי בעלת הפנסיון, ממש "שחה בכסף".

מנין בא הכסף? מתבקשת כמעט מאליה ההשערה, כי נסע לאותו אזור נידח בהרי אוסטריה, בו שהה בימים האחרונים של הרייך השלישי. מן הסתם הסתיר שם חלק מן האוצרות ששודד בימי המלחמה, והוציא אותם עתה מן המחבוא. אזור זה מלא מערות ומיכרות ישנים שיצאו מכלל שימוש, והנאצים החביאו שם אוצרות שדודים שערכם הגיע למיליארדים בתיספורים.

יואל בראנד נסע לשם, כדי לגלות את העקבות. כמה מבני המקום זכרו כי בערך באותה תקופה שהה במקום תייר, שדמה לבכר. אך גם נאצים רבים אחרים הגיעו בימים ההם למקום וערכו סיורים בהרים. שלושה מהם מתו בצורה מיסתורית בעת סיורים כאלה. גם אייכמן שהה באותו אזור, בדרכו לארגנטינה.

על כל פנים, בשנת 1948 היה לבכר לפתע כסף, והוא החליט לפתוח עסק משלו בענף המיסחר בתבואות. הוא חזר לעיר-מולדתו האמבורג, כי זו היתה כבושה בידי הבריטים, ואלה לא גילו אהדה רבה לקציני-הס"ס המשוחרר. על כן עבר לעיר-הנמל ברמן. זו היתה בידי האמריקאים, שזכרו את "הכבושה הלבנה היחידה בס"ס השחור".

האיש שעזר לו היה איש-הכספים קארל לינדמן, אחד מאילייה-הון בעיר. לינדמן טוען כי הכיר את בכר בבית-הסוהר לפושעי-מלחמה בנירנברג, התרשם ממנו והבטיח לעזור לו אם יבוא אל ברמן. כשבא בכר לעיר זו, העניק לו אשראי ניכר.

יתכן כי לעזרתו של לינדמן היה רקע אחר. כי בעליה-הון זה היה שייך ברייך השלישי לחוג שנקרא "קבוצת היודים של הרייכס-פירר". חברי חוג זה עזרו להימלר לממן את עיסקות הס"ס, ובתמורה זכו לכיבודים ולתארים מידי הימלר. קרוב לוודאי כי לינדמן הכיר את בכר מן הימים ההם, כבן-חסותו של הימלר, ועל-כן עזר לו.

לעזרה נוספת זכה בכר מידי ידיד אחר: הבנקאי רוברט פרדמנגס. שם זה אינו אומר דבר לקורא הישראלי — אך לקורא הגרמני הוא ידוע מאוד. כי פרדמנגס היה ידידו הקרוב ביותר של קונראד אדנאור עד יום מותו לפני זמן מה, והיה אדם בעל השפעה עצומה במדינה. לא יכול היה להיות קשר טוב יותר בגרמניה החדשה.

חיתנו של פרדמנגס היה קצין בסיס-הרכוב, חברו של בכר, והוא כיום אחד משותפיו.

★ ★ ★

עסקים עם תתי-אנוש

כך עזרו איליה-הון הנאצי וידידו של הקאנצלר לבסס את עסקיו של בכר. אלה פרחו במהרה, כי היה לו כישרון רב. הוא הקים שורה של חברות, חלקן על שמו, חלקן בשם ניטראלי.

אחת החברות האלה נשאה את השם אלברט יוהאן מאייר. היתה זו פירמה ותיקה, בעלת שם טוב, שבכר קנה את מניותיה. הוא השתמש בה, גם אחרי שהקים חברות בשמו שלו, כדי לנהל עסקים באותם שטחים בהם יכול היה שמו המלא להזיק. כלומר: עסקים עם אותם שהיו בעיניו, לפני שנים מעטות, בבחינת "תתי-אנושות", ושבהשגחתם השיטתית לקח חלק פעיל. אבל, כידוע, אין הכסף מסריח.

כך ניהל עסקים נרחבים עם הארצות הקומוניסטיות במזרח אירופה, עד שאלה עמדו על מהות הפירמה והפסיקו את הקשרים.

מעניינות הרבה יותר העיסקות שהיו לבכר עם מדינת ישראל. באמצעות פירמה אחרת, שגם בה יש לו חלק רב, החברה למיסחר חוץ בע"מ בקלן, סיפק כמויות גדולות של קמח, דרך תורכיה, למדינת ישראל.

אין סחרה המדינה עם הפושע הנאצי? זוהי תעלומה מעניינת. אולי טמון הסוד בעובדה כי באותה תקופה עצמה כיהן ד"ר קסטנר כפקיד בכיר במשרד המסחר והתעשייה.

עסקים אלה הופסקו בקושי, אחרי שממשלת ישראל שוכנעה שהדובר יגרום לשערורייה אדירה. (באותם הימים לא הגיע מר בן-גוריון עדיין למסקנה כי קיימת "גרמניה חדשה", שיש לעזור לה).

לפני שנה גילה יואל בראנד אדם שכיהן פעם כפקיד חשוב בחברתו של בכר, צעיר שזכה למישרה זו הודות לכך שאביו היה חברו של בכר בס"ס. הוא סיפר כי נסע פעמים רבות לחוץ-לארץ למען הפירמה. כך שהה במצרים וברצועת-עזה, שם ביצע עיסקות נרחבות למען בכר. בין השאר סיפק משלוחי-מזון לפליטי פלסטין.

הפקיד סיפר כי התפטר לבסוף, מפני שלא הרגיש בנוח בפירמה זו. כי המקום שפע נאצים ותיקים, שמצאו מיקלט אצל חברים המולטי-מיליונר.

אותו פקיד ידע פרט פיקאנטי. במשך שנים היתה חברת אלברט יוהאן מאייר הסוכנות הראשית של החברה הישראלית עסיס בגרמניה. כאשר התקשר בראנד, לפני כמה ימים, עם חברת עסיס, נסתבר כי הדבר נכון עד היום. הנהלת עסיס פשוט לא ידעה כי מאחורי השם התמים של החברה הגרמנית מסתתרת אישיותו של פושעי-המלחמה, והיא נדהמה לשמוע זאת מפי בראנד.

★ ★ ★

כסף לאירגונים נאציים

יום ניומנה בכר עם גדולי סוחריה-התבואות בגרמניה. בבורסה-התבואות של ניו-יורק רואים בבכר את אחד מתמשת הקונים הגרמניים העיקריים של חיטה ומספוא אמריקאיים. אך אין הוא מייבא סחורות רק מארצות-הברית. יש לו חלק גדול עוד יותר בשוק התבואות באמריקה הדרומית — אזור בו שורצים הנאצים החתיקים, ראשי המפלגה והס"ס. בכר עצמו מבקר שם לעיתים תכופות מאוד.

בברמן מעריכים את המחזור השנתי של בכר בסכום של 300 מיליון מארקים — כ־200 מיליון ל"י. כאשר הוזכר סכום זה באוזני פרקליטו, חייך הלה בזלזול ואמר כי הסכום האמיתי גדול הרבה יותר. על כל פנים, ברור כי בכר מהווה כיום מעצמה כלכלית. בשנת 1960 הודיע לשלטונות-המס כי רכושו הפרטי מגיע לסכום של 120 מיליון מארקים.

אין בכר מקמץ בכספו, כשעליו לעזור לאירגונים נאציים. הוא ידוע כאחד התורמים העיקריים של "אירגוני-הסעד" של ותיקי הס"ס — גופים שאינם מצטמצמים במתן עזרה לנאצים משוחררים, אלא מנהלים גם תעמולה נאצית גלויה ומסוימת.

למרות רכשו, אין בכר אדם מאושר. המשפחות הטובות בעיר ברמן מהרימות אותו. בכל עת עליו לחשוש מפני גילוי עברו הניתעב. ברגע זה מתנהלת נגדו חקירה חשאית מטעם הביעה הכללית הגרמנית, בניצוחו של רודף-הנאצים הקנאי באר. דברי הוועם והבזו, שאמר עליו אדולף אייכמן במשפטו, עדיין מהדהדים באוזניו. ואולי — מי יודע — מציק לו גם מצפוניו?

רק בדבר אחד יכול קורט בכר לכתוה: ממשלת ישראל לא תפעה נגדו. היא חיפתה עליו במשפט קסטנר, והיא מומשיכה לחפות עליו. מדוע? ננסה לברר זאת, בכואנו לסכם סידרה זו.

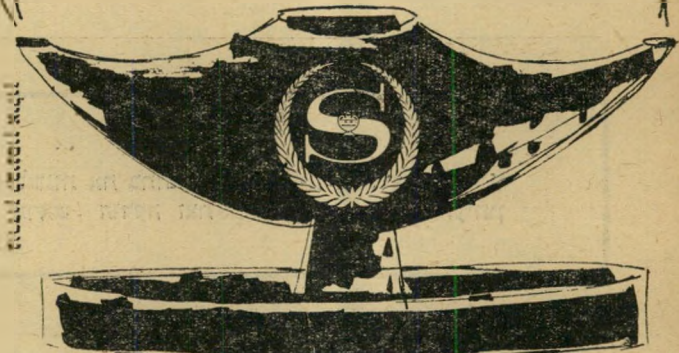
אוליב ורקוז

באולים המכבים

טעייקים וחרבות בערות נצלים לעיניך על גריל הפחמים האכזוטי * ריקודים מדי ערב לצלילי תזמורתו הריטמית של פייסי * המשקה הראשון ללא תשלום נוסף בימי חול * פתוח בכל ימות השבוע * ארוחה מסורתית בערבי שבת

סד לקנר — מנהל כללי

חלון שרתון תל אביב

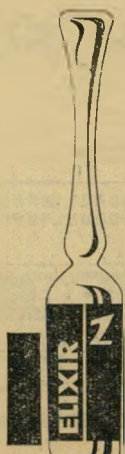
למען שרשי שערותיך לברק ולהופעה נאה נגד קשקשים

חפוף במוצר איכות של הביאוקוסמטיקאי

ד"ר א. רובין

מי שיער לחפיפה לאשה ולגבר

בקבוקון כ־75 אגורות

ELIXIR 2